

Els «comuns» volem superar l'autonomisme

"Catalunya necessita un canvi de rumb. Mirar endavant. Passar de la confrontació entre dos blocs que s'exclouen mútuament a la construcció d'àmplies aliances socials i polítiques"

L'abril de 2017 Catalunya en Comú es constituïa com a organització política i aprovava un ideari on, definint-se com una formació d'esquerreres i catalanista, apostava per un nou model de relació entre Catalunya i Espanya. Durant la darrera campanya electoral els altaveus mediàtics dels grans partits han aconseguit etiquetar els "comuns" com els equidistants per a uns i els amics dels independentistes per als altres, silenciament tots els matisos de la seva proposta. Una proposta complexa, cert, i difícil de defensar quan tot es redueix al si no estàs amb mi, estàs contra mi. En qualsevol cas, però, una posició pròpia clarament diferenciada de tots dos blocs.

L'aposta catalanista de l'ideari dels "comuns" és radicalment sobiranista, en tant que estableix que som els ciutadans i ciutadanes de Catalunya els que, constituïts en comunitat política, hem de poder decidir democràticament i col·lectivament sobre tot allò que ens afecta com a comunitat: el dret a l'habitatge, l'aigua, la sanitat, l'educació, les infraestructures i, també, la forma de relació amb Espanya. És, així mateix, una proposta clarament republicana. No només pels valors en els quals se sustenta (llibertat, igualtat i fraternitat) sinó perquè entén la llibertat com a no-dominació. Aquesta és una concepció totalment oposada a la del liberalisme del PDeCAT, de Cs o del PP, que conceben la llibertat com la no-interferència de l'Estat. I és precisament per aquest republicanisme que els "comuns" no podem acceptar que es vulgui construir un nou país deixant de banda a la meitat de la seva gent. Un fet que, a més de posar en valor la diversitat del propi país, converteix la proposta dels "comuns" en la única realment inclusiva.

El catalanisme del "comuns" defensa que Espanya s'ha de concebre com un estat plurinacional i Catalunya ha de ser reconeguda com una nació que té dret a decidir el seu futur. És en l'exercici d'aquest dret que s'aposta perquè Catalunya comparteixi sobirania amb la resta de pobles de l'Estat, decidint lliurement quines sobirania es volen compartir i de quina manera. Amb diàleg i voluntat política el model es podria implementar progressivament, començant per establir una relació de bilateralitat entre Catalunya i Espanya, acordant una hisenda pròpia i solidària o blindant competències exclusives en matèries clau, cosa que garantiria una major capacitat d'actuació de la Generalitat enfront els grans reptes socials i ambientals del país.

La plurinacionalitat, com explicava Miquel Caminal, assumeix que la sobirania és divisible i pot ser compartida. Així, el catalanisme dels "comuns" s'oposa a la cultura nacionalista i a la idea dominant d'estat-nació, on a cada Estat li correspon una nació i a cada nació un Estat. Aquest és el paradigma que continuen alimentant tant els partits independentistes com els partits monàrquics, inclòs el PSC. El nacionalisme, que apel·la a la identitat abans que a la voluntat, és la ideologia consubstancial a la creació i evolució dels estats moderns. Ara bé, té sentit que continuï essent la ideologia dominant al segle XXI, en un món de múltiples interdependències on la dimensió global-local cada cop pren més rellevància? També en això la proposta dels "comuns" és novedosa i mira més al futur que al passat.

El catalanisme dels "comuns", per últim, no és en absolut un retorn a l'autonomisme, ans al contrari. És un pas endavant per superar el marc autonòmic i adquirir un nou estatus polític que permeti, efectivament, poder desenvolupar polítiques socials transformadores per fer front a les múltiples situacions de desigualtat i injustícia social. Una aposta per obrir noves vies de solució a la qüestió nacional però, sobretot, per donar resposta a les necessitats socials de les classes

populars d'aquest país. És, en definitiva, una aposta de futur per construir el nou país que el conjunt de la societat catalana mereix i que ja fa massa temps que està esperant.

Certament, es fa difícil imaginar a curt termini qualsevol sortida dialogada del conflicte. Al mateix temps, però, és evident que la situació actual és totalment insostenible. Com bé explica Jordi Amat, hem evidenciat un fracàs colossal de la política. El fracàs de l'Estat i el fracàs del procés. Catalunya necessita un canvi de rumb. Mirar endavant. Passar de la confrontació entre dos blocs que s'exclouen mútuament a la construcció d'àmplies aliances socials i polítiques. Només així podrem fer front a l'ofensiva repressiva i anti-democràtica de l'Estat. Crec sincerament que el catalanisme és el punt de trobada que ho pot fer possible i que la proposta dels "comuns" pot ser de gran utilitat per bastir aquestes aliances.